

27
NOVEMBER
2025

PHPK

Paide õpetajad on Erasmus+ programmi kaudu käinud õppimas ja uusi ideid saamas mitmes Euroopa riigis

Kasrahanud
Euroopa Liit

Scuola Montessori Montescudo

Sel sügisel oli meil võimalus tänu Erasmus+ programmile olla töövarjuks Itaalias asuvas Montescudo koolis. Väikeses maa-koolis õpivad 6–11-aastased lapsed ja õpetamine toimub Montessori metoodika järgi. Montessori pedagoogika üks põhimõtte on teha abstraktsed ja raskesti mõistetavad asjad lapsele käegakatsutavaks, ja seda kõike mänguliselt.

Lapsed tulevad kooli kella kaheksa ja üheksa vahel ja alustavad iseseisvat õppetööd. Selleks on neile ettevalmistatud klassiruum, kus avatud riiulitel on õppevahendid paigutatud teemade kaupa. Ühes klassiruumis õpivad erinevas vanuses lapsed ja korraga juhendab neid 2–3 õpetajat. Igaüks õpib

üksi, paaris või väikeses rühmas teda huvitavaid teemasid, õpetaja vaatleb, vajadusel suunab ja juhendab. Õpilased tegelevad ühes klassiruumis samaaegselt erinevate tegevustega. Näiteks õpib keegi tähtede ja sõnade kirjutamist, keegi uurib sumerite elu või arvu järkusi, jõe osasid, sõnaliike, päikesesüsteemi, tikitakse tähtkujusi vm. Iga laps pidi päeva jooksul endale sobival hetkel lugema juturaamatut vähemalt 15 minutit. Selleks oli klassis mõnus lugemisnurgake pehme tugi-tooliga. Kogu tegevus toimub üsna vaikselt, et kõik saaksid selles ruumis keskenduda ja õppida. Kunstitunde eraldi ei ole, kuid kunstinurgas on akvarellid, käärid, liim, söepliiat-sid, vahakriidid, plastiliin ja palju muud. Laps võib kunstitegevusi teha, millal iganes

Erakogu: Riina Õun

Erakogu: Riina Õun

soovib. Muusika ja liikumistund on korra nädalas.

Kui õpilane vajab abi või ei leia endale sobivat tegevust, siis õpetaja sekkub ja suunab. Mõne teema puhul jagab õpetaja baasteadmisi, et õpilane saaks iseseisvalt edasi õppida. Õpetaja on teadlik igast sõnast ja liigutusest, mida ta laste juuresolekul teeb, sest ta on lastele eeskujuks. Õpetajad on kannatlikud ja annavad lapsele nii palju aega, kui ta vajab. Liiga vara appi ei minda. Kõik, mida laps saab ise teha, teeb ta ise.

Klassiruumis on erinevas suuruses laudu ja toole, mis on paigutatud nii üksikult kui grupiti. Palju tegevusi tehti põrandal, kuhu pandi vildist matt ja sellele õppevahendid. Põrandal ei tööta ainult õpilased, vaid ka õpetajad.

Päeva jooksul on kaks vahetundi, mõlemad umbes tunniajased. Esimesel vahetunnil süüakse kodust kaasavõetud snäkke, teisel vahetunnil on kahekäiguline lõunasöök, mida ei valmistata kohapeal. Lõunat süüakse samas klassiruumis, kus õpitakse. Õpilased seavad ise valmis oma söögikoha, korrapidajad toovad igaühele taldriku toiduga. Toidujagaja on õpetaja. Soovitakse head isu ja alustatakse üheskoos söömist. Pärast sööki koristavad korrapidajad lauad, kuid lauaaluse puhastab

iga laudkond ise. Ülejäänud vahetunni mängitakse õues.

Koolipäev lõpeb kella poole nelja paiku, igaühel omal ajal. Kuna Itaalias peab alla 12 aasta vanune laps olema täiskasvanu järelevalve alla, siis kooli ja koolist koju liiguvad lapsed koos vanemaga. Vanemad kogunevad koolipäeva lõpus õues ja ootavad kannatlikult, kuni lapsed lõpetavad oma poolelioleva õppimistegevuse või jõuavad loogilise kohani, kust järgmisel päeval jätkata. Koduseid töid reeglina ei anta. Õpilane võib soovi korral ise töö kodus lõpetada.

Ka meile anti võimalus olla selles koolis õpetaja rollis. Koolijuht, kes samas oli ka õpetaja, tutvustas meid ja Eestit põgusalt ja andis õpilastele võimaluse esitada neile huvipakkuvaid küsimusi. Kuna meie vastasime inglise keeles, siis õpetas koolijuht neile vastuste tõlkimisel inglise keelt. Õpilased tundsid Eesti, meie linna ja kooli kohta elavat huvi.

Meeldiv oli kogeda selles koolis valitsevat koolirõõmu ja näha laste õppimise soovi. Nägime, kuidas laps on huvitekitavas klassiruumis ennastjuhtiv õppiija. Koolis valitseb kord, mis toetab õppimist ning vastab lapse vajadusele organiseerituse järele. See kõik oli inspireeriv ja mõttemaailma muutev.

Riina Õun ja Kersti Varik

Erakogu: Riina Õun

Erakogu: Riina Õun

Veel külastati järgmiseid koole:

Soomes külastasid õpetajad Tampere asuvat Kaarila kooli, kus saadi häid mõtteid, kuidas toetada õpilaste iseseisvust ja luua rahulik koolikeskkond. Seal veedavad lapsed iga päev aega õues ning õppetöös on tähtis koostöö ja hoolivus.

Erakogu: Kaire Õlge / Soome

Erakogu: Kaire Õlge / Soome

Taanis Fredensborgi Looduskoolis osalesid õpetajad tundides, mis toimusid iga ilmaga õues. Õpiti tundma loodust, tehti meeskonnatööd ja nähti, kui julgelt taanlased lasuvad lastel ise tegutseda.

Erakogu: Lea Valang / Taani

Erakogu: Daiana Hanna Madjar / Taani

Itaalias Montescudos asuvas Montessori koolis nägid õpetajad, kuidas lapsed õpivad iseseisvalt ja õpetaja on nende juhendaja ning abistaja.

Horvaatias Ivan Cankari koolis külastati kunsti-, töö- ja robotikatunde. Väga huvitav oli loovtund, kus ühendati inglise keel, muusika ja matemaatika.

Foto: Kaire Õlge / Horvaatia

Foto: Kaire Õlge / Horvaatia

Portugalis Cinfaesi koolis kogeti päikeselist koolielu, pikka koolipäeva ja lahkeid inimesi. Meelde jäid värsked apelsinid, mida sai vahetunnis puult võtta!

Fotod: Merit Puna / Portugal

Need õppereisid andsid õpetajatele palju uusi teadmisi ja ideid, kuidas muuta tunnid huvitavamaks, loomingulisemaks ja rõõmsamaks.

Kaire Õlge

Kas õpilased on rahul meie praeguse hindamissüsteemiga?

Hinded on iga päev aktuaalne teema, eriti õpilaste seas. Tihti küsime klassikaaslastelt: „Mis hinde sa said?“ ja mõtleme oma peas: „Kas minu töö on ikka just sellist hinnet väärt?“. Hinded on enamasti üks suurematest põhjustest, miks koolis pingutame, sest õpitulemused on nagu mulje meist endist tuleviku koolidele ja töökohtadele.

Kuid mida arvavad hindamisest õpilased ise?

Koostasin küsitluse, et uurida, mida arvavad meie kooli 9. klasside õpilased praegusest hindamissüsteemist. Küsimustele vastasid 51 õpilast. Küsitluses küsiti, millised on meie hindamissüsteemi positiivsed ja negatiivsed küljed. Uuriti, kas õpilastel on olnud olukordi, kus mõnes õppeaines pole hindamise korda järgitud ning kas soovitakse muuta midagi tööde hindamises.

Positiivse küljena tõid õpilased välja näiteks selle, et meie koolis märgitakse hindeid numbritega, mitte tähtedega. Meeldib ka see, et meil on just viiepallisüsteem ja et lisaks hindele pannakse tööle juurde protsent ning mõned õpetajad kirjutavad ka kommentaari ehk töö tagasiside ning kiituse. Palju vastati, et väga heaks küljeks on, et õpilastele on antud võimalus parandada nii negatiivset kui ka positiivset hinnet. Õpilased arvavad, et heaks küljeks on ka tööde ette teatamine ning trimestrihinde panemine keskmise hinde järgi, mis on Stuudiumis.

Negatiivse küljena toodi välja, et töid on lihtsalt liiga palju – õpilasel ei ole oluline, kas töö on abimaterjaliga või mitte, on see väike või suur töö – töö on töö. Erinevates õppeainetes jäetakse palju õppida, mis on koormav ja tihti läheb koduste tööde tegemiseks väga kaua aega. Arvati, et halvaks küljeks on see, et hinnet võib ainult ühe korra parandada. Tuli ka pakkumine, et hindeid võiks alandada 5% võrra, siis algaks hinne „5“ kaheksakümne viiest protsendist, hinne „4“ seitsmekümnest

protsendist jne. Hulgaliselt toodi välja, et õpetajad ise ei järgi reegleid. Nimelt ei lubata tihti parandada positiivset või vahel isegi negatiivset hinnet, mis tegelikult peaks olema lubatud – nii on kirjas kooli hindamisjuhendis. Oli õpilasi, kes arvasid, et hinded võiksid olla märgitud protsentidena, mitte numbritena. Protsendina hinnete panemine on õpilassõbralikum, nt toodi, et 74% ja 50% on hinne „3“, aga see ei ole võrdne. Toodi ka välja, et hindamissüsteem on lihtsalt üldiselt range.

Üle poolte vastajatest mainisid, et neil on olnud olukordi, kus mõnes õppeaines pole hindamise korda järgitud. Enamasti räägiti tekstis juba eelnevalt esinevast probleemist – positiivset hinnet ei lubata parandada. See on kindlasti üks suuremaid probleeme meie hindamissüsteemis, sest mõned õpetajad lubavad parandada positiivset hinnet, teised aga mitte. 49% õpilastest tõid välja, et selline tegevus toimub matemaatikas. Tihti ei lubata just selles õppeaines uuesti teha töid, mida tegelikult peaks saama parandada. See on õpilaste jaoks keeruline ja segadusttekitav teema. Mainiti ka, et mõned õpetajad on loonud endale täiesti eraldi hindamise korra ja ei luba positiivseid hindeid parandada, sest nad isiklikult arvavad, et see on vale. Väideti, et vahel on olnud olukordi, kui õpilane soovib parandada hinnet „2“, kuid õpetaja väidab, et tööd parandades hinnet üle „3“ pole võimalik saada. Noored mainisid veel, et vahel on järeltööd tehtud palju keerulisemaks, kui töö algselt oli.

Mõned õpilased arvasid, et meie koolis võiks siiski olla näiteks kümnepallisüsteem ja hinded protsentidena. Küsitlus näitab, et enamik õpilastest on tegelikult hindamissüsteemiga rahul. Pigem toodi välja, et iga õpetaja võiks järgida ühtset süsteemi, siis oleks õpilastel endil vähem segadust ja hindamise

kord oleks palju arusaadavam. Sellel teemal on kindlasti võimalik lõputult vaielda, kuid loodetavasti liigume juba peagi paremate lahenduste poole. Midagi pole teha, sest hindamisel on alati oma mured ja rõõmud.

Mirjam Kalmus

Meie uus ÕE president on Ly Kotkas

Tervitus, head lugejad! Mina olen Ly Kotkas ja sellest septembrist ka Paide Hammerbecki Põhikooli õpilasesinduse president.

3 aastat tagasi, kui esimest korda õpilasesindusse sattusin, sain kohe aru, et olen õiges kohas. Seega ei tulnud see üllatusena, kui sel aastal presidendiks kandideerin.

Mind huvitab kõige enam õpilaste heaolu. Minu arvates ei peaks kool olema koht, kuhu õpilane põlastaks tulla või peaks koolipäeva veetma näljas. Veedame oma elust koolis 9 aastat, kui need mööduksid tuimalt vihikutesse kirjutades, siis ei ole ime, et noored ei soovi koolis käia. Selle põhjusega Õpilasesindus töötabki, seisame õpilaste huvide eest, jälgime, et meile ei tehtaks ülekohut ja kõige lõpuks muudame koolielu kirevamaks.

Aasta algas õpilasesindusel edukalt, korraldasime oma esimese meeoleuka ürituse – Halloweeni disko. Igal hommikul saab kuulda rõõmsaid liikmeid raadios hommikutundi lugemas ja peagi hakkavad toimuma ka tantsu- ja mänguvahetunnid.

Nüüd aga natuke minust endast ka. Olen 15 aasta jooksul tegelenud väga paljude erialadega. Hetkel laulan koolis koorilaulus ja tant-

Erakogu: Ly Kotkas

sin rahvatantsurühmas Südameke. Samuti aitan ellu viia aastaringselt koolis erinevaid üritusi. Kui mul on vaja kõigest puhkust või lihtsalt eemale pääseda, käin jooksma või loen raamatuid, eriti noorteromaane.

Minu kõige lemmikum tegevus on vabatahtlik töö, eriti triatloni akadeemia üritustel. Siia maani olen olnud vabatahtlik Swedpanga maratonil, Paide triatlonil, Paide-Türi rahvajooksul ja kahel aastal ka Ironmanil. Ironmanil vabatahtlik olemine on kogemus, millest võiksingi jääda rääkima ning seetõttu olen soovinud seda ka kõikidele oma tuttavatele.

Minu suureks unistuseks on reisida nii paljudesse riikidesse, kui suudan. Tahan näha erinevaid kultuure ning elada teiste rahvaste kõrval. Ma ei soovi lihtsalt kuhugi Hispaania randa peesitama minna, vaid päriselt rääkida rahvaga, proovida nende kodukööki valmistatud toitu ja õppida nende kombeid.

Ly Kotkas

Uuel õppeaastal uus õppekorraldus: koolipäeva algus ja pikad vahetunnid

Alates 2025. aasta septembrist algavad meie kooli tunnid kell 8.30, kuid milles seisneb erinevus eelmiste aastatega ja kuidas on see õpilasi mõjutanud?

Kui varasematel aastatel algas kool kell 8.00 ning lõppes enamiku jaoks 14.00, siis sel aastal algab koolipäev hiljem ehk 8.30. Aegade muutmise muutis ka söögivahetunnid pikemaks.

Arvan, et see on õpilassõbralikum, kuna on aega käia söömas ning korrata ka järgmiseks tunniks. Kõrvaltvaatajana tundub, et õpilased on praeguse koolipäeva algusajaga kooli jõudes erksamad ning rohkem õpihimulised. See võib tulla sellest, et hommikuti on rohkem aega ärgata.

Küsisime ka 7.-9. klassi õpilastelt nende arvamust. Üks 7. klassi õpilane arvas järgmist: „Mulle meeldis rohkem vana süsteem, sest kindel rutiin oli sees: tundide ajad olid paremad ning kool lõppes varem. Negatiivne külg oli see, et söögivahetund oli lühike. Uue süsteemi juures meeldib mulle see, et saab kauem magada ja söögivahetund on pikem. Halb on aga see, et vahepeal on raske ärgata, sest olen harjunud vana ajaga, tundide aegu on raskem meelde jätta ja on topelttunnid, söögivahetund on hiljem ning kool lõpeb hiljem.”

„Minu arust on hea, kui kool algab 8.30, sest siis olen välja puhanud. Kell 8 on liiga vara ja 9 liiga hilja,” avaldab arvamust üks 9. klassi õpilane. „Mulle meeldib praegune kellaeg, sest hommikud on pingevabamad ja saab kauem magada.“

„Kuigi alguses ajasid uued tundide ajad segadusse,“ ütleb 8. klassi poiss, „siis nüüd on need juba paremad ja olen ära harjunud.“

„Positiivne on see, et saab kauem magada ja ma tõesti näen, et see on suureks abiks. Samuti saab hommikuti väiksemaid töid vastata, see on mõnus, sest saab värske peaga teha kohe mõne sõnade töö, mida päeva lõpus oleks olnud väsitav teha. Negatiivseteks külgedeks on see, et järelevastamist on seetõttu pool tundi vähem. Kui varem oli see kell 14.00-16.00, siis nüüd on 14.30-16.00, miks see vähenes, ei tea. Samuti jõuavad õpilased, kes tulevad bussiga kaugemalt, kooli ikka enne kella 8. Mulle väga meeldib, et vahetunnid pole läinud lühemaks tänu kooli algusajale. Samuti meeldivad mulle topelttunnid, aga teen ettepaneku, et need võiks olla füüsika, ajalugu või ühiskond, kuna need ained nõuavad rohkem keskendumist oma keerukuse ja uue informatsiooni rohkuse tõttu. Väga raske on topelttunde teha koolipäeva lõpus, eriti veel ilma pausita, see on liiga koormav õpilase jaoks. Selline olukord mõjutab õpilase õpitulemusi. Muidu mulle meeldib väga, et kool algab 8.30,“ sõnab üks 9. klassi õpilane.

Kokkuvõtteks võib aastate erinevuseks välja tuua tundide ja koolipäeva alguse ajad, kuigi rutiin oli paigas, hakkavad ka uued muutused tasapisi nõ „paika loksuma”. Arvamusi on erinevaid ja palju, kuid usun, et suudame kõik leida positiivseid külgi, mis aitavad muuta ka selle kooliaasta tundide ajad meeldivaks.

Mia Mai Kirss

Usutlesime meie uut direktorit

Alates sellest sügisest juhib meie kooli Jaagup Lööper. Esitasime talle mõned küsimused.

1. Kuidas te motiveerite õpetajaid ja toetate nende professionaalset arengut?

Proovin nii palju neid tasustada, kui eelarve lubab ja kui õpetajad tahavad minna koolitustele, siis leian selle jaoks võimaluse.

2. Kas teile meeldib teie töö?

Ikka meeldib ja kui nüüd võrrelda õpetajate tööga, siis suurim pluss on see, et ei pea kodus õhtuti töid parandama ja on rohkem aega iseendale.

3. Kui teie tööstiil oleks loom, mis loom ta oleks ja miks?

Rebane, sest juht peab olema enesekindel ja teadma oma teed.

4. Miks te otsustasite meie kooli tööle tulla?

Järvamaal on lihtne, see oli ainuke kuulus, ja pakkumine kõlas hästi. Muidu oleksin ikka veel oma vanal töökohal.

5. Miks ei kehti see reegel kõigi õpetajate kohta, et positiivset hinnet saab parandada?

Õpetajad on erinevad ja teevad erineva mahuga töid ja tegelikult on ka õpilase enda kohustus õppida ja saada häid hindeid juba esimesel korral.

6. Miks te nii vähe koolipäeval koolimaja peal ringi liigute?

Sellega on nii, et esimesel aastal ongi nii, et „aur“ läheb muu teema peale ja paberimajandust on väga palju.

7. Mis on kolm asja, mida te tööl kindlasti ei teeks?

1. Ilmselt ei ütleks kaastöötajatele halvasti.
2. Kokkulepetest tuleb kinni hoida ja valetada

Foto: Andra Miia Vaher

ei tohi! 3. Kuna direktor tegeleb palju rahaga, siis oma taskusse seda panna ei tohi!

8. Kelleks te tahtsite väiksena saada?

See alati muutus, ma ei oska täpset vastust anda.

9. Mis on teie lemmiktoit?

Lemmiktoit on lambalihaga midagi.

10. Mis on teie lemmikpasta?

Mulle ei meeldi pasta.

11. Mida teie vabal ajal teete?

Palju aega läheb töö ja koolituste peale, aga ka suvila peale. Raamatud, mida loen, on ka kõik koolijuhtimisega seotud.

12. Kas te olete vallaline?

Hetkel küll.

13. Kas teil on lapsi?

Ei ole.

14. Mis on teie lemmikvärv?

Puudub.

15. Kas koolis on tähtsam õpilased või õpetajad?

Nad on võrdselt tähtsad.

16. Miks on meie kooli õpilastel keelatud kasutada vahetundides mobiiltelefone?

See hävitab teie aju mälu ja vaimset tervist!

17. Mida teie arvate koolitoidust?

Minu arust on koolitoit hea.

Sügisel asus meie kooli tööle 2 uut õpetajat: Pille ja Anneli

**Õpetaja Anneli on väikeklassi õpetaja. Esi-
tasime talle mõned küsimused, et teda pa-
remini tundma õppida.**

1. Kas teile meeldib olla õpetaja?

Meeldib ikka.

*2. Mis teile enda töö juures kõige rohkem ei
meeldi?*

Kui lapsed ei oska kuulata ja on palju lärmi.

*3. Mis oli teie lemmikõppeaine koolis ja
miks?*

Kehaline kasvatus, sest mulle meeldis liiku-
da.

Foto: Andra Miia Väher

4. Kas õpetaja töö on lihtne?

Ta ei ole lihtne – see on ikkagi mõnes olu-
korras väljakutse, ja on ka päris palju
ootamatuseid ja kõigeks peab alati valmis
olema.

5. Kas teil on kunagi olnud lemmikloomi?

Mul on ka praegu kass ja koer. Papagoisid on
ka olnud: kokku oli neid 5.

6. Mis ainet te veel tahaksite õpetada?

Ajalugu ja kirjandust.

*7. Palun võrrelge tänapäeva ja enda noorus-
aja noori.*

Tänapäeva noored on julgemad.

*8. Mida te maailmas muudaksite, miks just
seda?*

Muudaksin seda, et maailmas oleks rohkem
headust ja üksteise mõistmist, rõõmu, rahu ja
armastust. Praegusel ajal on seda eriti vaja.

*9. Mis on olnud teie lemmik sünnipäeva
kink?*

Teen iseendale ise sünnipäeva kinke ja käin
reisil.

10. Mis riikidesse teie reisida soovite?

Austraaliasse ikka, kuna seal on nii palju
avastada ja reisida.

*11. Mis on asi teile inimese juures kõige roh-
kem ei meeldi?*

Ma ikka leian, et kõik inimesed on head, aga
mis mulle ei meeldi, on valelikkus.

*12. Kui te saaksite ühe võime valida, siis mis
võime see oleks?*

Võime näha ajast edasi.

Õpetaja Pille õpetab saksa keelt ja on ka õpetajaabi.

1. Kas teile meeldib olla õpetaja?

Meeldib ikka.

2. Kas te tahtsite väiksenä ka õpetajaks saada? Kui ei, siis kelleks te saada tahtsite?

Soovisin ikka, mängisin, et olen õpetaja ja väike soov oli ka arstiks saada.

3. Mis teile enda töö juures kõige rohkem ei meeldi?

Kui lapsed ei oska kuulata ja on palju lärmi.

4. Kas teil on kunagi olnud lemmikloomi?

Ikka on. Praegu on mul kass ja koer.

5. Mida te teete, kui teil tunde pole?

Valmistan järgmiseid tunde ette.

6. Mis on teie lemmikosa enda tööst?

Lastega koos töötamine.

7. Kui te oleksite kaste, siis mis kaste te oleksite?

Oleksin seenekaste, kuuseriisikakaste. See maitseb mulle.

8. Kas teil on pere?

Mul on 14-aastane tütar ja abikaasa.

9. Mis teile õpetamise juures ei meeldi?

Foto: Andra Miia Väher

Kindlat asja ei ole: kõige suurem väljakutse on vahel lastega koostöö tegemine.

10. Kui saaksite valida ühe võime, mis võime te valiksite ja miks?

Lendamine, et jõuaksin igast kohast kiiremini teise kohta.

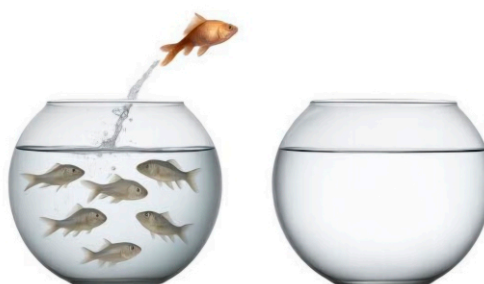
Kui saa veel ei follow kooli Instagrami kontot, siis palun tee seda!

Seal on iga päev uus meem, mis iseloomustab igapäeva koolielu – olgu see motivatsiooniks või meeldetuletuseks, kui oluline on olla parim versioon endast ning püüelda oma unistuste poole isegi siis, kui kõik päevad pole vennad!

Autor: M.R

Ära oota võimalust -

LOO see ise! ❤️

Meie kooli tubli ja andekas emakeelehoidja

Emma-Miia Meikop on andekas omaloomingu kirjutaja. Sel õppeaastal on ta osalenud kolmel konkursil ning kahel saanud ka tunnustatud: K. Lepiku omaloomingukonkursil saavutas ta teise koha ja Tohvelmani konkursil oli tema kirjutis väärt eripreemiat.

Salajane märkmik

Kustutan tuled, süütan küünlad
Võtan oma salajase märkmiku lukustatud sahtlist
Ja te pole eales näinud mu südant sellisena, nii lahtist
Võtan oma ustava pastaka ja unustan muu
Ma kirjutaks isegi edasi kui murdunud oleks mu sõrmeluu.
Teistega oma metsikut merd pole jaganud ma ammu
Üritage pidada siis minusugusega sammu
Kujutage ette
ma sõuan ise oma paati sellel metsikul merel
ja ainus viis laineid rahustada on võtta kätte
märkmik ja anda selle
rütme enda suurimad saladused
Kas ma julgeks neid jagada? Teha selle hüppe?
mhmhm eiiii
Lase aga käel käia
Ära karda, keegi ei pääse läbi su aia
Mu mõtteist kootud read, poolikud lood
Mida päevast päeva kokku olen koond
Haarasin harjumusest märkmiku järele kuid...
leidsin ,et mu sahtel oli
lahti ja tühi
Keerasin oma toa seda otsides pahupidi
Ja siis.. libises ukse alt sisse üks kiri
väike must ümbrik ja...millel puudus nimi
Avasin ümbriku ,mille seest koorus leht
ja ainus, mis suutsin lugeda, oli:
"Ma ei tundnud sind ära nendes ridades,
su mõtted on võõrad ja valedes radades.
See maailm, mis sinus, on liiga tume –
ära kirjuta enam. Ma ei taha su häält, su nime."
Tunne pärast seda oli kibe
Varem olid ju tema arvates kõik tähed minu silmis
Kuid nüüd
Kus ta nägi mind nii nagu mina näen ennast
Ei ole ma enam tema vaatepildis.
ma jään oma vastuse juurde ..mu saladused lukus ja
sulgen ka sahtli
Ma ei lase näha, kes ma olen sees
Ma tõest ei taha olla läbipaistev, seistes su ees.

Unenägu

66 kuud ei näinud ma mitte ühtegi und –
kõik ööd on samad.
Sulgen silmad ja lihtsalt laman.
Võib olla on see stressist.
Võib olla mul polegi midagi näha seal unenäguemaal,
sest reaalsuses puudub mu elul täielik tasakaal.
Kuid eile oli midagi erinevat õhtueel,
midagi toimus, esmakordselt mu silme ees.
Ma ei ole suutnud jõuda järeltulele –
kas see oli uni või ärkvel meel.
Kuid sa seisid seal, tühjal sõiduteel, mmh ...
Kas polnud ammu ... mil minu poole astusid need
kaks sammu:
sa embasid mind, ei saanud aru, kas see oli päriselt
või oli kõik mu peas?
Ega millestki täpselt aru ei saa sellises eas!
Mulle järsku sobis see olukord, milles olin.
Mu süda oli seal, kuhu kuuluma peab.
Ei oleks ma lahkunud sellest unelmast eal –
sinu soojade käte vahelt,
mõeldes, et lõpuks olen su esimene tahe –
see on mu südame suurim soov!
Kuid et sinna ka jääda, peab olema loov,
sest ärkamine selle käest mult rebis
Ma olin ju tegelt sinu ... nagu koer ketis.
Ma tean, et peaksin end nüüd tundma vabana,
kuid üksi olla siin reaalsuses kardan ma ...
Nüüd ma näen sind unes pea iga öö,
ja süda iga kord aina kiiremini lööb.
Nüüd ma ütlen kõigile, et mulle meeldib üle kõige
magada,
kuid mitte selle mõttega, et see mind värskendab.
Ma magan, mõeldes võimalusele, äkki näen sind taas.
Kuid päriselus sinust mööda kõndides käin pilguga
maas.
Olgem ausad - ma polnud reaalsuses isegi mitte
viimane su valikutest.
Sul oli minusuguseid mitu, kuid sina olid mu
vähetest ...

Emma-Miia Meikop

Paide Hammerbecki Põhikool, 9. klass, juhendaja Maris Raudsepp

SÜGISENE SÕNARÄGASTIK

HALLOWEEN

JAHE

KADRIPÄEV

KOOL

KÕRVITS

LEHED

MARDIPÄEV

OKTOOBER

ÕUNAD

ÕUNAMOOS

PIME

PÖÖRIPÄEV

SEENED

SÜGISÖÖ

SÜNKPIME

TORM

TUUL

TUULEIL

E N M N Z L O G H T P T D T E C U P E V
 K N V A I J A U D S Z K X X Z L X N T E
 I U M Õ R U L K Ü Q J T A U P F I G U Ä
 S L Z Z U D G G N I L V D I M L L L U P
 Q L C V C N I C O M I Y P E I R O L L I
 L B I L Z S A P U M I Q X V H K O P B R
 I H N L Ö G U M Ä N O N R S G E K X X Ö
 M T G Ö K F P E O E U Ä L E O J L B G Ö
 L I H P Õ U N A D O V P F E J B O V S P
 K A D R I P Ä E V H S I F N Q O E U M B
 B J I S P Z S H H Z D E V E J M R O T T
 R E U M O Q I P R F E I I D I J W F U S
 F E M D N E E W O L L A H P U A U U O N
 H N B I D T R O L F O Y K W U H L G O L
 K L V O P I Y Y N Q P N Y J W E H O W C
 Z X S E O J W A Z E Ü I X Z I O F F G D
 N V S H L T G C Y S M X U I V A P B Z Y
 W M K D Y H K V J C S Q L L Y V J T B Q
 S T I V R Õ K O T S V F G T O W Y U R Z
 A C B Q A W Y M N H L Y J D Q C T X I R

Littera 27 toimetused:

Andra Miia Vaher, Mirjam Kalmus, Mia-Mai Kirss, Elisabeth Väin, Kendra Eimpalu,
 Riina Õun, Kersti Varik, Kaie Õlge, Erasmus+ õpetajad